

Internationale vedtagelser om gennemførelsen af kriminalforsorg.

Som omtalt i N.T.f.K. 1955, side 326 ff., blev der på F.N.s første kongres om forebyggelse af forbrydelse og behandling af lovovertrædere i Genève i august-september 1955 vedtaget forskellige resolutioner, hvori der fastlagdes retningslinier for en human og rationel kriminalforsorg. Det drejer sig om standardminimumsregler vedrørende behandling af fanger (1) samt om anbefalinger vedrørende udvælgelse og uddannelse af fængselsfunktionærer (2) om åbne anstalter (3) og om fangernes arbejdsbeskæftigelse (4).

De nævnte resolutioner er i 1957 tiltrådt af F.N.s Economic and Social Council og skal i det følgende kort omtales.

1. Standardminimumsregler for behandling af fanger blev allerede i 1929 og 1933 opstillet af den daværende Commission internationale pénale et pénitentiaire (C.I.P.P.). På begæring af F.N. havde C.I.P.P. i 1951, inden kommissionen opløstes, revideret de tidligere opstillede standardminimumsregler. Det af C.I.P.P. udarbejdede forslag blev senere tilstillet F.N.s medlemslande og drøftedes på regionale konferencer afholdt af F.N. i forskellige dele af verden. På grundlag af disse og andre forarbejder gennemgik F.N.-kongressen i 1955 reglerne og godkendte dem med nogle ændringer.

I standardminimumsreglerne, der er den mest omfangsrige af vedtagelserne, er kravene indenfor alle kriminalforsorgens forskellige områder presset sammen i 94 koncist affattede regler eller henstillinger. Reglerne stiller temmelig høje krav til fangebehandlingens kvalitet.

Det er ikke her muligt at gengive samtlige de i standardminimumsreglerne opstillede krav. Eksempelvis skal nævnes, at reglerne opstiller som ledende princip, at en frihedsberøvelse ikke må tilføje lovovertræderen nogen lidelse udover den, der ligger i selve frihedsberøvelsen. Derfor skal det tilstræbes at mindske sådanne forskelligheder mellem fængselslivet og livet udenfor, som er egnede til at nedsætte fangernes ansvarsfølelse eller den respekt, der er knyttet til deres værdighed som menneskelige væsener. Det anføres videre, at formålet med frihedsberøvende forholdsregler i sidste instans er at beskytte samfundet mod forbrydelse, og at dette formål kun kan opnås, hvis frihedsberøvelsen anvendes til i videst muligt omfang at sikre, at lovovertræderen ved sin tilbagevenden til samfundet ikke alene er villig men også i stand til at føre en lovlydig og selvhjulpent tilværelse.

2. Vedtagelsen om udvælgelse og træning af fængselspersonalet henleder først og fremmest opmærksomheden på den forandring i fængselstjenestens natur, der skyldes, at dens udøvere ikke længere opfattes som vogtere alene, men som medvirkende i en vigtig social tjeneste. Dernæst opstilles en række krav, der bør stilles ved antagelse

af fængselspersonale indenfor de forskellige personalegrupper samt med hensyn til personalets videreuddannelse. Antagelse i stigende omfang af specialister som læger, psykiatere, psykologer, socialrådgivere, lærere og faglige instruktører anbefales.

3. Vedtagelsen om åbne anstalter, der også er forberedt på regionale konferencer, fastslår, at de åbne anstalter betegner et vigtigt trin i udviklingen af moderne fængselssystemer, og at de er udtryk for en af de mest heldige anvendelser af princippet om individualisering af straffe med henblik på social genindpasning. Det udtales videre, at systemet med åbne anstalter bør udstrækkes til det størst mulige antal fanger, og at det også vil kunne bidrage til at formindske ulemperne ved korttidsstraffe.

4. Vedtagelsen om fangearbejdet fastslår som hovedprincip, at arbejdsbeskæftigelsen ikke skal betragtes som en tillægsstraf men som et middel til at fremme fangens genindpasning i samfundet, til hans træning i at arbejde, til skabelsen af bedre arbejdsvaner og til forebyggelse af lediggang og uorden. Fangernes interesser og bestræbelsen for at fremme deres faglige træning må ikke stå tilbage for det formål at skabe et finansielt udbytte af arbejdsvirksomheden i anstalten. Fængselsarbejdet skal tilrettelægges og gennemføres, således at det mest muligt ligner det frie arbejde.

Alle de i de nævnte vedtagelser indeholdte krav er udtryk for et ret fremskredent stadium indenfor fangebehandlingen, og de i de nordiske lande og i andre lande på tilsvarende udviklingstrin gældende regler om behandling af fanger er i overensstemmelse med de principper, der er nedfældet i resolutionerne. Selvom vedtagelserne derfor først og fremmest vil få betydning for de mindre udviklede lande, der er tilknyttet F.N., vil de forhåbentlig for de mere udviklede lande være en spore til fortsat udvikling af en human og rationel kriminalforsorg.

Jørgen Tornøe.